

Nr 98

Av herr **Alexanderson m. fl.**, om bemyndigande för Kungl. Maj:t att till Europarådet avgiva viss förklaring rörande den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.

(Lika lydande med motion nr 135 i Andra kammaren)

Stockholm den 27 januari 1959

Ingrid Gärde Widemar
K. G. Ewerlöf
Erik Alexanderson
Fritiof Domö

Nr 99

Av herr **Lundström** och fru **Gärde Widemar**, angående utredning rörande vissa behörighetsfrågor vid kommunal verksamhet i form av aktiebolag, ekonomiska föreningar, stiftelser och handelsbolag.

I kommunallagens § 7 stadgas att »i kommunens tjänst anställd befattningshavare, vilken såsom föredragande hos kommunens styrelse eller eljest på grund av sina tjänsteåligganden intager den ledande ställningen inom kommunens samfällda förvaltning, icke må utses till fullmäktig».

Beträffande ledamotskap i kommunens styrelse finns i § 32 bestämmelsen att ej heller i kommunens tjänst anställd befattningshavare, som är chef för något till styrelsens förvaltningsområde hörande verk, må utses till ledamot eller suppleant i styrelsen.

Denna regel gäller även för fakultativ, enbart på kommunallags grund tillsatt nämnd. Den ledande kommunaltjänstemannen och nämnden underlydande verkschefer kan således ej inväljas i sådan nämnd. Det framgår sålunda, att den som är föredragande eller ansvarig ledare för ett kommunalt organ icke kan tillhöra den nämnd eller uen styrelse, under vilket organet sorterar.

Denna bestämmelse upphäves helt, om det kommunala organet har formen av ett kommunalt aktiebolag. Här kan således verkställande direktören i aktiebolaget vara ledamot, ja även ordförande i den kommunala sty-

relse eller nämnd, varunder bolaget i realiteten sorterar och vilken nämnd utövar rösträtten vid bolagsstämman.

Detta förhållande rimmar illa med de bestämmelser, som eljest gäller för kommunala organ.

De skäl som legat till grund för kommunallagens omnämnda behörighetsbestämmelser är väl grundade och ägnade att skapa de nödvändiga förutsättningarna för en sund balans mellan verkställande och kontrollerande instanser inom den kommunala verksamheten. Det finns ingen rimlig anledning att i detta speciella hänseende olikartade bestämmelser skall gälla, då det kommunala organet har formen av bolag, än då det verkar enligt kommunallagens bestämmelser. En omarbetning av berörda lagavsnitt så att likformighet uppstår är därför påkallad.

Vid 1958 års B-riksdag behandlades motioner om utredning rörande kommunal verksamhet driven av aktiebolag, stiftelser etc. Sammansatta konstitutions- och första lagutskottet konstaterade därvid i sitt den 2 december dagtecknade utlåtande att nuvarande ordning ur effektivitetssynpunkt kan medföra fördelar men ur rättssäkerhetssynpunkt nackdelar. Överförandet av kommunala förvaltningsuppgifter på särskilda från den kommunala förvaltningen i övrigt fristående rättssubjekt innebär, hävdade utskottet, att för sådan förvaltning eljest gällande föreskrifter i stor omfattning sättes ur spel.

Icke förty avstyrktes motionerna — som också avlogs av kamrarna — då utskottet sade sig känna till att inrikesdepartementet övervägde tillsättande av en utredning, som bl. a. skulle behandla de frågor som dryftats i motionerna.

De speciella behörighetsproblem, som upptagits i vår motion, fanns emellertid icke berörda i de vid 1958 års B-riksdag behandlade motionerna. Vi förutsätter, att den utredning, varom sammansatta konstitutions- och första lagutskottet varslade vid 1958 års B-riksdag, snarast kommer till stånd. Då det måste vara av synnerlig vikt, att även hithörande frågor blir föremål för utredning, får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala, att en utredning rörande bl. a. kommunal verksamhet i form av aktiebolag, ekonomiska föreningar, stiftelser och handelsbolag jämväl bör omfatta i denna motion omnämnda behörighetsfrågor.

Stockholm den 27 januari 1959

Birger Lundström

Ingrid Gärde Widemar